

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/286/2019
Identifikačné číslo spisu:	4612207843
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4612207843.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. C., bývajúceho v G., zastúpeného Mgr. Martinom Kiricom, advokátom, so sídlom v Nitre, Mostná 42, proti žalovanému B. M., bývajúcemu v I., zastúpenému advokátskou kanceláriou Stentors, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie 2A, o zaplatenie 27.449,11 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 7C/103/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. februára 2018 sp. zn. 5Co/14/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Topoľčany (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil pôvodne žalovaným 1/ a 2/ (1/ T. K., 2/ B. M.) povinnosť vydať mu finančné prostriedky z titulu bezdôvodného obohatenia vo výške 27.449,11 eur spolu s úrokmi z omeškania.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 3. októbra 2016 č. k. 7C/103/2012-361 vo výroku I. konanie proti žalovanej 1/ zastavil, vo výroku II. žalovanej 1/ priznal náhradu trov konania vo výške 100 %, vo výroku III. rozhodol, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 27.449,11 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 4. augusta 2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku IV. priznal žalobcovi v časti, v ktorej súd vyhovel žalobe proti žalovanému 2/, náhradu trov konania vo výške 100 % a vo výroku V. priznal štátu náhradu trov konania vo výške 100 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca sa od začiatku domáhal vrátenia predmetných finančných prostriedkov z toho titulu, že tieto prostriedky poskytol ako pôžičku žalovanému 2/ do 1. februára 2011. Po tomto období mu mali byť finančné prostriedky vrátené. Súd prvej inštancie uviedol, že ak však žalovaný 2/ spoločne so žalovanou 1/ tvrdili, že k žiadnej takejto dohode, pôžičke nedošlo, tak v tom prípade súd dospel k záveru, že finančné prostriedky, ktoré prišli z predaja bytu žalobcu kupujúcou byt L. Z. na účet B. M., a o ktorých tvrdil, že ani nevie dôvod, pre aký účel prišli na jeho účet, tak tieto finančné prostriedky

potom predstavujú bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného 2/, keďže neexistoval právny dôvod na to, aby boli prevedené na jeho účet. Poznamenal, že žalobca od žalovaného 2/ požadoval zaplatenie sumy 27.449,11 eur, nakoľko od pôvodnej sumy 38.000 eur odpočítal položky - dlhy, ktoré za neho uhradila žalovaná 1/, pričom zoznam týchto platieb v liste z 26. februára 2011 bol odsúhlasený aj žalovanou 1/. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené zaviazal žalovaného 2/ na zaplatenie žalovanej sumy 27.449,11 eur z titulu bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu a keďže žalovaný 2/ sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, zaviazal ho bezdôvodné obohatenie vydať žalobcovi. Keďže žalovaný 2/ sa dostal do omeškania s vrátením dlžnej sumy, súd ho zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo žalovanej sumy od 4. augusta 2011 do zaplatenia, keď súd vychádzal z jeho návrhu na mimosúdne vysporiadanie z 3. augusta 2011, ktoré adresoval žalovanému 2/ (nachádza sa v pripojenom vyšetrovacom spise ČVS-ORP-1671/OEK-NR-2012). Súd prvej inštancie v časti úroku z omeškania vo výške 9 % ročne od 2. februára 2011 do 3. augusta 2011 žalobu už právoplatne zamietol rozsudkom č. k. 7C/103/2012-182 z 27. februára 2014, keďže voči tomuto výroku odvolanie nebolo podané. Konanie voči žalovanej 1/ zastavil, pretože žalobca zobral žalobu proti nej späť a táto so späťvzatím žaloby súhlasila.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. februára 2018 sp. zn. 5Co/14/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o povinnosti žalovaného 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 27.449,11 eur s príslušenstvom, výroku o náhrade trov konania a výroku o trovách štátu potvrdil a zároveň rozhodol, že žalobcovi voči žalovanému 2/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nebola preukázaná spoločná obrana žalovaných 1/ a 2/ rezultujúca z ich blízkeho rodinného vzťahu (matka a syn) v tom smere, že žalovanú výšku istiny mal žalobca na základe existujúceho splnomocnenia vystaveného pre pôvodnú žalovanú 1/ požičať spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o., a to na základe dvoch dohôd z 12. februára 2011 a z 21. decembra 2010. Pokiaľ ide o právne hodnotenie týchto dvoch právnych úkonov, ako aj vystaveného splnomocnenia žalobcom pre pôvodnú žalovanú 1/, odvolací súd sa plne stotožnil so zaujatým právnym záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k týmto trom právnym úkonom. Uviedol, že ak teda pôvodne žalovaní 1/ a 2/, resp. po čiastočnom späťvzatí iba žalovaný 2/ v konaní nepreukázal presun žalovaných finančných prostriedkov z jeho účtu do sféry dispozície spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o., tak potom mal za objektívne a spravodlivé zaviazat žalovaného 2/ na zaplatenie žalovanej istiny spolu s príslušenstvom žalobcovi, pretože v konaní bolo nepochybne preukázané vloženie žalovanej sumy na jeho účet a vrátenie tejto sumy žalobcovi preukázané a ani tvrdené nebolo. Ak bol spochybnený celý proces zapožičania žalovanej istiny spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o., ktorého sprostredkovateľkou mala byť pôvodná žalovaná 1/, tak potom s poukazom na túto skutočnosť a najmä existujúcu skutočnosť blízkeho rodinného vzťahu medzi pôvodnými žalovanými 1/ a 2/ zostal nepreukázaný a spochybnený aj samotný prevod finančných prostriedkov z účtu žalovaného 2/ do sféry dispozície pôvodne žalovanej 1/ a to aj napriek ich súhlasnému stanovisku v tom smere, že takýto prevod prebehol. Dôvodil, že aj keď finančné prostriedky boli z účtu žalovaného 2/ vybrané, automaticky to neznamená, že boli poskytnuté pôvodne žalovanej 1/ vychádzajúc najmä z obsahu predmetného splnomocnenia, nakoľko tento výber bol realizovaný v októbri 2010, t. j. pred vystavením splnomocnenia, čím sa podľa odvolacieho súdu spochybnil hlavný dôvod obrany obidvoch žalovaných, t. j. poskytnutie pôžičky žalobcom spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o. Poznamenal, že keď sa nepreukáže samotná príčina, nemôže nastať ani tvrdený následok. Vzhľadom na uvedené odvolací súd o podanom odvolaní žalovaného 2/ ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

4. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nesprávne, pretože spočíva na nesprávnom právnom posúdení podľa § 432 CSP. Uviedol, že v súvislosti s názorom odvolacieho súdu o nepreukázaní presunu finančných prostriedkov z účtu žalovaného do sféry dispozície spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o. má za to, že súdu boli predložené dohody o započítaní finančných prostriedkov, ktoré pôvodná žalovaná 1/ požičala spoločnosti POLYNIT SK spol. s r.o., pričom práve tieto dohody preukazujú skutočnosť, že by táto spoločnosť mala byť vyzvaná žalobcom na vrátenie finančných prostriedkov. Ďalej vo vzťahu k námietke nezhody k podpisom dôvodil, že na pojednávaní konanom 9. decembra 2012 potvrdil, že sa jedná o jeho podpis a že žiadne dva podpisy jednej osoby nie

sú totožné. Poznamenal, že súdy mali žalobu voči oboj žalovaným zamietnuť. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zameia. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

5. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Uviedol, že z obsahu podaného dovolania nevyplýva dovolací dôvod, ktorého sa dovolateľ v dovolaní domáha. Má za to, že dovolateľ v dovolaní iba rekapituluje skutkový stav, ktorý bol nesporne zistený počas konania pred súdom oboch inšancií.

6. K vyjadreniu žalobcu dovolateľ uviedol, že sa nestotožňuje s uvedeným záverom žalobcu. Má za to, že v dovolaní uviedol a jasne špecifikoval, z akého dôvodu považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne a to, že nesprávne právne posúdenie spočíva vo vyhodnotení bezdôvodného obohatenia zo strany dovolateľa. Uviedol, že teda v danom prípade sa jedná o dovolací dôvod vyplývajúci z § 421 ods. 1 psím. b/ CSP.

7. Dovolateľ uviedol, že otázka bola jasne konkretizovaná, pričom sa jedná o otázku rozsahu oprávnenia splnomocnenca udeleného na základe generálneho splnomocnenia a existencia limitácie voľného nakladania s finančnými prostriedkami v zmysle generálneho splnomocnenia. Má tak za to, že závery žalobcu sú nesprávne.

8. Žalobca k vyjadreniu uviedol, že ani z následného vyjadrenia dovolateľa nie sú zrejmé náležitosti dovolania vyplývajúce z § 432 ods. 2 CSP, pretože dovolateľ neuviedol právne posúdenie veci, ktoré podkladá za nesprávne a neuviedol, v čom spočíva nesprávnosť toho právneho posúdenia.

9. Žalobca k vyjadreniu dovolateľa uviedol, že v pôvodnom dovolaní nebol žiaden konkrétny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP uvedený. Má teda za to, že dovolateľ dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci pôvodne odôvodnil všeobecným poukazom na Civilný sporový poriadok.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

12. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inšancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

15. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

15.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

16. Teda ako je uvedené v bode 4., dovolateľ v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 432 CSP, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP.

17. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je v zmysle citovaného ustanovenia § 421 ods. 1 CSP nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

18. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodovanie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v jeho rozhodovacej praxi nebola vyriešená alebo ktorá je rozhodovaná rozdielne.

19. Nie je povinnosťou dovolacieho súdu, aby si právnu otázku, ktorá mala byť riešená odvolacím súdom nesprávne, mal vyvodzovať sám. Naopak jej riadne vymedzenie, t. j. jasné formulovanie, je povinnosťou strany. Jasne formulovaná právna otázka má v prvom rade naznačiť riešenie daného prípadu požadované stranou a v druhom rade potom jej znenie predstavuje všeobecný právny záver aplikovateľný v obdobných prípadoch v budúcnosti.

20. V predmetnej veci však bolo dovolanie v tejto časti postihnuté vadou spočívajúcou v riadnom nevymedzení uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP, t. j. v nevymedzení, ktoré právne posúdenie veci dovolateľ považuje za nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva. V dovolaní abscentuje vymedzenie právnej otázky, resp. otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorých riešení sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, prípadne ktoré v praxi dovolacieho súdu vyriešené neboli alebo sú rozhodované rozdielne. Za riadne vymedzenie nesprávneho právneho posúdenia veci ako aj toho, v čom táto nesprávnosť spočíva, nemožno totiž považovať len opätovné poukazovanie na skutočnosti už riešené v rozhodnutiach prvoinštančného a dovolacieho súdu. V tejto časti dovolania bol preto daný dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd zároveň uvádza, že podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

22. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti, že na ďalšie doplnenie dovolania zo strany dovolateľa predostreté v rámci jeho vyjadrení dovolací súd neprihliadol, pretože ako vyplýva zo spisového materiálu, dovolateľ doplnil svoje dovolanie dňa 4. apríla 2019 v rámci svojho vyjadrenia a

teda zjavne po lehote na doplnenie dovolacích dôvodov, táto lehota uplynula dňa 27. júna 2018.

23. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím vo veci, ktoré vyplynulo zo skutkových zistení a dokazovania súdov nižších inštancií nemôže založiť oprávnenie dovolacieho súdu preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení (ktoré potom vyúsťujú do právneho posúdenia veci). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

24. Dovolací súd vzhľadom na uvedené v danom prípade dospel k záveru, že dovolanie dovolateľa nie je podľa § 421 ods. 1 CSP procesne prípustné, preto neostávalo dovolaciemu súdu iné ako dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietnuť.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.